

Sygn. akt II CSK 637/17

POSTANOWIENIE

Dnia 19 marca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z wniosku L.Z., R.Z.

i M.P.

przy uczestnictwie „E” Spółki z ograniczoną

odpowiedzialnością z siedzibą w P.

o ustanowienie służebności przesyłu,

na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 19 marca 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawców

od postanowienia Sądu Okręgowego w P.

z dnia 27 marca 2017 r., sygn. akt XV Ca .../16,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i oddala
wniosek uczestnika o zasądzenie kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wnioskodawcy – L.Z., R.Z. i M.P. wnieśli skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w P. z dnia 27 marca 2017 r. Sąd ten na skutek apelacji uczestnika – „E” sp. z o.o. w P., zmienił korzystne dla wnioskodawców postanowienie Sądu Rejonowego w P. z dnia 11 maja 2016 r. w ten sposób, że oddalił wniosek o ustanowienie za wynagrodzeniem służebności przesyłu na działce nr [...], położonej w miejscowości B., zapisanej w księdze wieczystej KW nr [...]. Przyczyną oddalenia wniosku było uwzględnienie zarzutu zasiedzenia służebności gruntowej, podniesionego przez uczestnika.

Od postanowienia Sądu Okręgowego skargę kasacyjną wnieśli wnioskodawcy, zaskarżając je w całości. Zarzucili naruszenie art. 285 k.c. w zw. z art. 292 k.c. i art. 172 k.c., art. 3 k.c., art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. We wnioskach domagali się uchylenia zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi uczestnik wnosił o oddalenie skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, służy ochronie interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, umożliwia także uchylenie orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych. Nie będąc ogólnie dostępnym środkiem zaskarżenia orzeczeń umożliwiającym rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej, poddawana jest wstępnej ocenie w ramach tzw. przedsądu, ustanowionej w art. 398⁹ k.p.c., mającej za cel zbadanie, czy spełnia przesłanki przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania.

Skarżący uzasadnili potrzebę rozpatrzenia ich skargi wystąpieniem przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Upatrywali oczywistą zasadność skargi w błędnym – ich zdaniem – twierdzeniu Sądu Okręgowego o możliwości

zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu w oparciu o stan posiadania utrzymujący się w latach 1971 - 2001.

Jak zostało wyjaśnione w judykaturze Sądu Najwyższego, oczywista zasadność skargi kasacyjnej oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Sytuacja taka w szczególności występuje wtedy, gdy bez wątplenia miały miejsce uchybienia, na które powołuje się skarżący i jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia. Skarżący musi zatem wykazać, że wyrok zapadł z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2008 r., III CSK 110/08, nie publ.).

Takie okoliczności nie zachodzą jednak w niniejszej sprawie.

W utrwalonym już orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że w okresie przed wprowadzeniem do Kodeksu cywilnego z dniem 3 sierpnia 2008 roku instytucji służebności przesyłu, dopuszczalne było nabycie w drodze zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej treści tej służebności na rzecz przedsiębiorstwa przesyłowego, zaś okres występowania na nieruchomości stanu faktycznego odpowiadającego treści służebności przesyłu przed wejściem w życie art. 305¹ – 305⁴ k.c. podlega doliczeniu do czasu posiadania wymaganego do zasiedzenia tej służebności (por. uchwały Sądu Najwyższego z 17 stycznia 2003 r., III CZP 79/02, OSNC 2003, Nr 11, poz. 142, z dnia 7 października 2008 r., III CZP 89/08, Biuletyn SN 2008, nr 10, s. 8, z dnia 2 czerwca 2010 r., III CZP 36/10, OSNC 2010, Nr 12, poz. 163, z dnia 21 stycznia 2011 r., III CZP 124/10, OSNC 2011, Nr 9, poz. 99, z dnia 22 maja 2013 r., III CZP 18/13, OSNC 2013, Nr 12, poz. 139, oraz z dnia 27 czerwca 2013 r., III CZP 31/13, OSNC 2014, Nr 2, poz. 11, wyrok z dnia 12 grudnia 2008 r., II CSK 389/08, niepubl., postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2016 r., I CSK 633/15, nie publ., z dnia 15 listopada 2016 r., III CSK 422/15, nie publ., z dnia 8 września 2016 r., II CSK 822/16, nie publ., z dnia 13 kwietnia 2017 r., I CSK 261/16 nie publ.). Fakt złożenia do Trybunału Konstytucyjnego pytań przez Sądy Rejonowe w Brodnicy i w Grudziądzu, połączonych pod sygnatura P 10/16, nie stanowi

wystarczającej przyczyny uzasadniającej przyjęcie niniejszej sprawy do rozpoznania, a interesy skarżących są dostatecznie zabezpieczone przez możliwość wznowienia postępowania na podstawie art. 401¹ k.p.c., w wypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą aktu normatywnego, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie.

Podstawy przedsądu wskazane przez skarżących nie uzasadniają więc przyjęcia ich skargi do rozpoznania. Okoliczności sprawy nie wskazują też, aby zachodziły inne przesłanki do podjęcia takiej decyzji, przewidziane w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej uczestnika do rozpatrzenia.

Wniosek uczestnika o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego nie został uwzględniony, ponieważ wnosił on o oddalenie skargi, a nie o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania.

aj

a.ł